

Delårsrapport 1 2025

Socialförvaltningen

Fastställd av socialnämnden
Framtagen av socialförvaltningen
Datum 2025-04-15
Gäller 2025
Ärendenr SON 2025/28
Version [1.0]

Delårsrapport 1, 2025

Innehåll

Delårsrapport 1 2025	0
Socialförvaltningen.....	0
Delårsrapport 1 2025	0
1 Sammanfattning.....	1
2 Händelser av väsentlig betydelse.....	2
2.1 De mest väsentliga händelserna	2
2.2 Övriga väsentliga händelser	3
3 Förväntad utveckling.....	4
4 Kvalitet	5
4.1 Kvalitet för våra brukare	5
4.2 Jämställdhetsintegrering	7
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete och patientsäkerhet	7
5 Väsentliga personalförhållanden.....	8
5.1 Sjukfrånvaro	9
5.2 Faktisk arbetad tid.....	9
5.3 Antal årsarbetare.....	10
6 Ekonomisk uppföljning	11
6.1 Budget 2025	11
6.2 Periodens resultat.....	11
6.3 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	12
6.4 Ekonomiskt läge verksamhet och utförare i egen regi.....	15
6.5 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas.....	23
6.6 Årsprognos	24
6.7 Investeringar	29
7 Bilaga 1 Statistik och volymer.....	30

1 Sammanfattning

Kvalitet

Socialförvaltningen arbetar med omställningen utifrån den nya socialtjänstlagen som syftar till att få en hållbar socialtjänst för alla som är i behov av socialtjänstens insatser. Det finns ett stort engagemang och det syns i delåret att den nya lagens ledord lättillgänglig, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst, påverkar utvecklingen. Flera exempel lyfts där verksamheterna förändrat sina arbetssätt för att bättre möta medborgarnas behov.

Medarbetare

Förvaltningen har fortsatt svårt att rekrytera till ytterområden och till vissa befattningar. Sjukfrånvaron tyngs av korttidsfrånvaro på grund av bland annat influensor och förkylningar. Äldreomsorgens arbete med att skapa en följsamhet i bemanningen genom att bemanna efter behov börjar visa resultat. Kompetensutvecklingsinsatser fortsätter inom äldreomsorgslyftet och yrkesresan.

Ekonomi

Resultatet för januari till mars är ett överskott på 0,7 mnkr mot budget (underskott 12,9 mnkr 2024). Prognosen för helåret 2025 visar på en ekonomi i balans (14 mnkr i underskott 2024) och en nettokostnadsökning på 6 procent (7 procent 2024). Förvaltningen tillförs relativt stora tillfälliga statsbidrag vilket ger utrymme för att arbeta med utveckling av arbetssätt, dock är ekonomi för verksamheterna egentligen inte i balans, vilket beror på underskottet för LSS-verksamheten. Utförarorganisationernas arbete med schemaläggning och bemanning efter behov ger effekt i form av lägre personalkostnader. Det är viktigt att detta arbete fortsätter, och att det också är fokus på att arbeta med ändrade arbetssätt samt att sänka sjuktalet.

2 Händelser av väsentlig betydelse

2.1 De mest väsentliga händelserna

Ny socialtjänstlag

Den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft. Hela förvaltningen fortsätter att förbereda organisationen för den nya lagen. Den lägger stor vikt vid att socialtjänsten ska vara kunskapsbaserad och bygga på evidens och beprövade metoder. Socialtjänsten ska också förstärka det förebyggande arbetet och göra insatser mer lättillgängliga samt vara jämlik.

Fortsatt kompetensbrist

Inom många områden är det fortsatt svårt att rekrytera. Det gäller bland annat undersköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, stödpedagoger, sjuksköterskor och socionomer.

Bra betyg till hemsjukvården

Hemsjukvårdens sjukvård och rehabilitering i hemmet får återigen fina resultat i patientundersökningen. Enligt resultatet är 99 procent mycket nöjda eller nöjda med hemsjukvården.

Gotland i framkant

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt projekt som redovisar och jämför resultat för Sveriges kommuner. De senaste resultaten visar att socialförvaltningen i Region

Gotland har bland de högsta resultaten av deltagande kommuner när det gäller följande områden:

- Inom äldreomsorgen är brukarnas bedömning positiv och resultatet inom särskilt boende är bland de högsta i jämförelsen.
- Personalkontinuiteten i hemtjänsten är hög och resultatet är fortsatt bland de bästa i landet.
- Region Gotland har bland de kortaste väntetiderna när det gäller beslut om försörjningsstöd.

2.2 Övriga väsentliga händelser

Familjestöd till fler

Under 2025 har antalet familjer som hör av sig till familjestödenheten ökat. Intresset har ökat också för de samtalsgrupper för barn och vuxna som verksamheten erbjuder.

Ekonomi

Hela förvaltningen fortsätter att arbeta med ekonomin i fokus. Främst är det fokus på schemaläggning och bemanning. Det är dock angeläget att hela tiden följa kvaliteten så att brukare får de insatser de har rätt till.

Normbrytande beteende

Normbrytande beteende är ett fortsatt fokusområde för individ- och familjeomsorgen. I höstat infördes sociala insatsgrupper, SIG. Nu finns ett beslut om att införa även SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid). Det är en samverkansform för att förhindra att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng eller inleder missbruk.

Hot och våld

Upplevelsen inom bland annat individ- och familjeomsorgen är att hot och otillåten påverkan mot tjänstepersoner och verksamhet ökar. Förvaltningen arbetar nu på olika sätt med att förebygga och motverka detta.

Avhopparverksamhet

Det kommer förfrågningar från individer som vill lämna en kriminell kontext. Med anledning av detta har individ- och familjeomsorgen inlett dialog med polisen för att utveckla arbetsformer för avhopparverksamhet.

Yrkesresan

Yrkesresan är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling för socialtjänstens medarbetare. Just nu pågår Yrkesresan för medarbetare inom individ- och familjeomsorgen samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Silviadiplomerade

I februari överlämnade stiftelsen Silviahemmet certifikat till fyra vård- och omsorgsverksamheter på Gotland. Certifieringen innebär att medarbetarna på dagverksamheterna Violen och Astuen, särskilda boendet Syréngården samt privata Solrosens serviceboende, genomgått Silviahemmets grundutbildning i demensvård.

Sommarkampanj

En stor kampanj är igång för att rekrytera vikarier till sommaren. Även i år erbjuds vikarier en bonus om de jobbar heltid minst sex veckor. Det märks dock en minskning i antalet sökande jämfört med föregående år.

Implementering av Tengai

För att effektivisera och förbättra rekryteringsprocessen har rekryterings- och bemanningsenheten börjat använda Tengai. Genom att låta systemet Tengai hantera AI-intervjuer minskar arbetsbelastningen för rekryterare, samtidigt som processen effektiviseras och förbättras.

Hemtjänst och trygghetslarm

Brukartimmarna inom hemtjänsten är relativt oförändrade, men det är en stor ökning av insatsen trygghetslarm. Detta kan indikera en större ökning av hemtjänsttimmar på sikt.

Omstart för Fossam

Fossam handlar om tidiga samordnade insatser för barn och unga, mellan första linjen, socialtjänst och skola. Under hösten 2024 gjordes ett omtag för att förändra och förenkla processen. Nu är Fossam igång i den nya processen.

Min resa

I en serie intervjuer på intranätet berättar medarbetare om hur det kommer sig att de jobbar med just det de gör i dag. Tanken med intervjuerna är att lära känna varandras verksamheter bättre och att visa på den bredd av kompetens och livserfarenhet som finns inom förvaltningen.

3 Förväntad utveckling

Nya socialtjänstlagen

Under hela 2025 kommer stort fokus ligga på den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli i år. Socialförvaltningens verksamheter ska enligt nya lagen arbeta mer förebyggande, evidensbaserat, främja jämlikhet och vara mer lättillgängliga.

Svårigheter att rekrytera

Flera avdelningar ser fortsatta svårigheter att bemanna framåt. De ser också utmaningar med att rekrytera utbildad personal och personal med rätt kompetens. Som ett exempel har barnverksamheterna inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning behov av pedagogisk kompetens men också kompetens att möta ett ökat antal barn med stora stödbehov.

Svårigheter för unga

Antalet unga med ett normbrytande beteende riskerar att öka. Dock kan de insatser som nu planeras hjälpa till att förhindra kriminalitet bland unga.

Äldreomsorgen framåt

Det är svårt att bedöma behoven av äldreomsorg framåt. Den ökning av behov myndighetsavdelningen, utifrån demografin, förväntat sig har ännu inte skett. Under de senaste tre åren har antalet ansökningar om plats på särskilt boende minskat. Dock sker nu en ökning av hemtjänstinsatser, bland annat av trygghetskameror, trygghetslarm och matdistribution. Detta indikerar att behovet av äldreomsorg ökar framåt.

Särskilt boende växer

Avdelningen särskilt boende växer, bland annat med det nya särskilda boendet som just nu byggs i Klintehamn. Ett upphandlat konsultföretag har fått i uppdrag att se över organisationen så att avdelningen ska klara framtidens utmaningar

Hemtjänsten samplanerar

Samplanering mellan enheter inom hemtjänsten har påbörjats på södra Gotland. Detta för att skapa en effektivare organisation med jämnare bemanning.

Plattform för kommunikation

Under våren går berörda medarbetare utbildning i den nya kommunikationsplattformen som ska börja användas i maj. Plattformen blir ett stöd för kommunikation när patienter över 18 år skrivs ut från slutenvård eller heldygnsvård. I plattformen samordnas planeringen av de insatser som enskilda kan behöva från socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Ansvarsövertag

Hemsjukvården utreder vilka resurser som behöver tillskjutas om alla ansvarsövertag av läkemedel flyttas från primärvården till hemsjukvården.

4 Kvalitet**4.1 Kvalitet för våra brukare****Utveckling av verksamheternas processer och förändrade arbetssätt**

Utifrån respons från placerade familjer och handläggare har ett nytt arbetssätt påbörjats, hemobservation. Hemobservationer är ett arbetssätt där utredning med observation sker i hemmet utan att behöva bli placerad.

Genom hög delaktighet både hos berörda familjer och deras nätverk används säkerhetsplaneringsteamet är en intensiv insats i placeringsnära ärenden och/eller ärenden aktuella för hemflytt efter placering.

Införandet av samordnande sjuksköterska inom hemsjukvården har fallit väl ut. Samarbetspartners har lättare att få kontakt med hemsjukvården och det leder till ökad kvalitet för patienterna. Att samma personer gör bedömningar av beställningar och deltar på SIP (samordnad individuell plan) bidrar till ökad kvalitet.

Genom att erfarna medarbetare arbetar tillsammans med kollega säkerställs kvaliteten av utförda hemtjänstinsatser.

SIP i hemmet (samordnad individuell plan) används vid behov för att säkerställa att alla inblandade parter samarbetar kring brukarnas bästa. Här ingår, utifrån behov, hemtjänst, biståndshandläggare, hemsjukvård och vårdcentral.

Genom en delad tjänst mellan myndighetsavdelningen och individ- och familjeomsorgen så utvecklas och hålls arbetet med våld i nära relationer ihop. Från årsskiftet har myndighetsavdelnings samordnare en delad tjänst och är numera även verksam som socialsekreterare på familjevid. Detta förväntas ge ytterligare kompetens till avdelningen samt effektiviserat samarbete med kollegorna på familjevid.

Utifrån anmälda missförhållanden och handlingsplaner lyfter flera verksamheter att de säkerställt rutiner och utvecklat arbetssätt. Inom hemtjänsten har ett APT-material med diskussionsfrågor kring tystnadsplikt har tagits fram för att skapa bättre medvetenhet om sekretess och integritet.

Genom förändrade rutiner och arbetssätt med fallavvikelserna kommer nu hemsjukvårdens rehab in tidigare i ett eventuellt försämringsförlopp och kan arbeta mer preventivt jämfört mot tidigare. Ökningen av efterfrågan på fallpreventiva besök och insatser har också gjort att rehabgruppen arbetat mer med riktlinjer och evidens runt fallprevention vilket ger en kvalitetsökning av insatserna hos den enskilde.

Forum för boendestöd har startats för att fokusera på brukare med SoL-insatser. Målet med boendestödsforum är att öka kvaliteten i insatserna och skapa en gemensam grund för SoL-insatserna, mellan enhetschefer och på så sätt skapa bättre förutsättningar för medarbetare.

Flera avdelningar har nu skapat processer för arbete med brukarundersökningen på avdelningsnivå, där fokusområden som ses över hela avdelningen identifierats och handlingsplan tagits fram. För hemtjänsten betyder det ett särskilt fokus på områdena är fast omsorgskontakt, upplevelse av ängslan/oro och brukarnas delaktighet i planering av insatser. Utöver detta arbetar varje enhet med sina egna specifika åtgärder utifrån resultatet.

Avdelningen särskild boende har utifrån uppdrag- och kvalitetskrav gjort en sammanställning över de rutiner, checklistor med mera, som behöver tas fram eller revideras för att synliggöra avdelningen gemensamma arbetssätt för att säkerställa kvaliteten för brukaren.

Kunskapsbaserad socialtjänst

Satsningar på kompetens fortsätter och förvaltningen driver utvecklingen mot kunskapsbaserad socialtjänst.

Två handläggare från barn- och familjeverksamheten och SIG-samordnare från familjestödsenheten har gått utbildning i Savry. Det är ett bedömningsinstrument för våldsamt beteende eller annat allvarligt kriminellt beteende hos ungdomar. Detta för att möta behoven hos ungdomar med normbrytande beteende.

Alkohol- och drogrådgivningen, ADR, har tillsammans med övriga parter gjort ett omtag gällande metoden SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken) i syfte att minska återfall i denna typ av brott.

Hela familjehemsteamet har utbildats inom arbetssättet TMO (traumamedveten omsorg). Detta kommer ge medarbetarna bättre kunskap och möjlighet att hjälpa familjehem att förstå och bemöta barn som upplevt trauma, något som i förlängningen bedöms leda till bättre vård och minska sammanbrott till följd av att familjehem säger upp sitt uppdrag.

Förväntningar finns gällande att hemsjukvården ytterligare kan öka kvaliteten för patienterna. I och med den nya rutinen gällande planeringsmöte i hemmet så ökar patientens delaktighet. Hemsjukvården arbetar med användandet av kvalitetsregister och ser en positiv effekt av att riskbedömningar i senior alert ingår som en del i planeringsmöte i hemmet.

Hemtjänsten arbetar aktivt med att språkkunskaper i grupperna ska förbättras genom att medarbetare anmäls till utbildning som språkombud.

Flera medarbetare har genomfört utbildningar, bland annat inom undersköterskeutbildning och demensvård. Flera medarbetare är också på väg att bli klara med sina utbildningar under 2025, vilket höjer kompetensen inom verksamheten och förbättrar kvaliteten för brukarna.

Tillgänglighet

Förvaltningen fortsätter arbetet med tillgänglighet. Dels genom information och e-tjänster, men också genom utveckling av befintliga insatser tillsammans med brukarna.

Till exempel har tillgänglighet på telefon setts över och information på webbsidor säkrats. En kundundersökning som genomförts av regionupplysningen visar att medborgarna upplever att det är lättare att få kontakt med biståndshandläggare. Detta är ett resultat av att öka tillgänglighet via telefon.

I samband med årsskiftet har avgiftssystemet för matdistribution förändrats, där insatsen tidigare debiterats som ett abonnemang. Nu debiteras brukare endast för det antalet matportioner de beställer. En mindre uppföljning genomfördes efter januari månad genom en telefonkontakt med ett antal brukare. Samtliga brukare som kontaktades uppgav att de var nöjda med förändringen. Fortsatt arbete kommer göras under året för att förenkla och tillgängliggöra våra insatser.

Organisationsutveckling

Inom förvaltningen har flera uppdrag kring organisationsutvecklingen påbörjats. Syftet är att utvecklingen ska främja samverkan och samarbete. Vidare ska organisationen vara hållbar och effektiv utifrån perspektiven medborgare, brukare och anhöriga. Genom organisationsgenomlysning och med ögonen på omställningen till en hållbar socialtjänst, förväntas en kvalitetshöjning för brukaren.

4.2 Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering

Regionfullmäktige tog beslut (20231211, RF § 225) att samtliga nämnder i sin verksamhetsplan för 2024 ska ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Bedömning		
Delvis uppfyllt		
Aktivitet	Status	Färdiggrad
Jämställdhetsintegrering		<div><div></div></div>

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete och patientsäkerhet

Kvalitet 2025

Bedömning		
Ej utvärderad		
Aktivitet	Status	Färdiggrad
OOF - Avvikelser SOL/LSS/HSL		<div><div></div></div>

Kommentar:
Avdelningen har ökat sin insyn i avvikelshantering och huvuddelen av aktuella avvikelser är hanterad innan de är förfallna.
2025
SOL/LSS: 80% hanterade innan förfallna. Totalt 9st förfallna ärenden idag. HSL: 83% hanterade innan förfallna Totalt 16 förfallna ärenden idag

OOF - Åtgärdsplaner och handlingsplaner		
OOF - Beslutade insatser verkställs och utförs		
Hemtjänst - Använda resultat för verksamhetsutveckling		
Hemtjänst - Systematiska kvalitetsarbete		
Hemtjänst/Hemsjukvård - Läkemedelshantering		
Hemsjukvård - Kvalitetsregister		
Hemsjukvård - Avvikelsehantering		
Säbo - Använda resultat för verksamhetsutveckling		
Säbo - Systematisk kvalitetsarbete		
Säbo - Kvalitetsregister		

Patientsäkerhet

Bedömning		
Ej utvärderad		
Aktivitet	Status	Färdiggrad
Fokusområde 1 - Läkemedelshantering		
Fokusområde 2 - Hygienmätning		
Fokusområde 3 - Senior Alert		

5 Väsentliga personalförhållanden

Socionomutbildningen har gjort det lättare att rekrytera till individ- och familjeomsorgen. Flertalet nyutbildade socionomer är numera anställda på avdelningen. En avveckling av konsulten bedöms kunna ske i takt med att de nya medarbetarna introducerats i arbetsuppgifterna.

Individ- och familjeomsorgen upplever att hot och otillåten påverkan mot tjänstemän och verksamhet ökar, vilket också märks nationellt. Under första delen av året har avdelningen uppdaterat rutinen för hot och våld, sett över bemanning och säkerhetsaspekter i och utanför receptionen.

Under perioden från och med december 2024 till december 2025 har ordinarie hemsjukvårdschef uppdraget att förstärka som tillförordnad äldreboendechef inom vissa delar av särskilt boende. Under tiden har hemsjukvårdschefens tjänst tillsatts med en tillförordnad som vanligtvis arbetar som enhetschef inom hemsjukvården.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning har under första kvartalet haft stor omsättning på personal i vissa områden i kombination med svårigheter att rekrytera rätt kompetens, vilket skapat vakanser som i sin tur resulterat i övertid, försämrad kvalitet och arbetsmiljö.

Hemtjänstens personalstyrka har minskat betydligt i spåren av det effektiviseringsarbete som gjorts för att få ekonomin i balans. Enheter har sett över sin bemanning och i vissa fall minskat mängden vikariat för att effektivisera personalstyrkan. Avdelningen har fortsatt svårt att rekrytera omvårdnadspersonal till enheter på landsbygden.

Särskilt boende har haft en hög personalomsättning på enskilda enheter. Rekryteringsprocesser pågår, men särskilt svårt är att rekrytera sjuksköterskor.

Kvalitets- och utvecklingsavdelningen har avvecklats och omorganiserats från 1 januari. Det har bildats en kvalitetsenhet, centralt inom socialförvaltningen, med ett tiotal anställda. Dagverksamheten för personer med demenssjukdom har flyttats till avdelningen särskilt boende. Det är fyra anställda som nu samma chef som boendet Syréngården. Anhörigstödet har flyttats till myndighetsavdelningen, som har utökats med tre medarbetare.

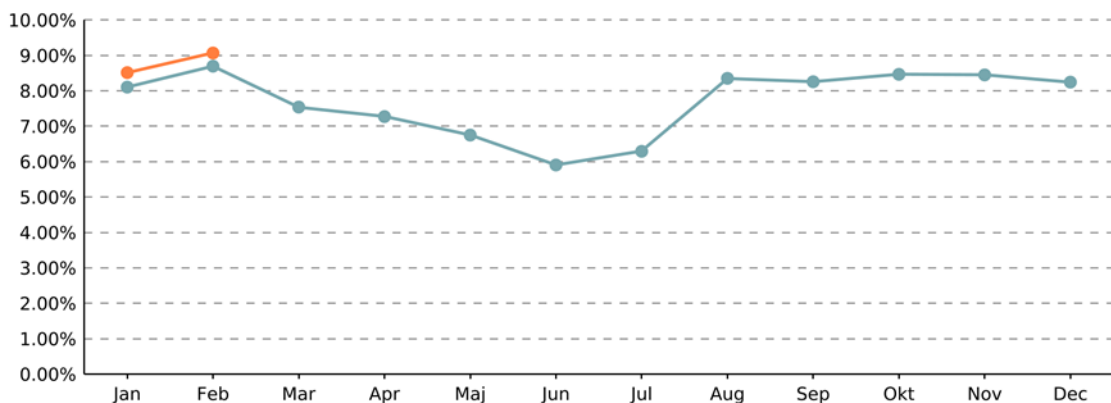
5.1 Sjukfrånvaro

Individ- och familjeomsorgen har haft en kraftig ökning i korttidssjukfrånvaro på grund av influensa, förkylning, och andra årstidsrelaterade sjukdomar. Avdelningen har också ett flertal längre icke-arbetsrelaterade sjukskrivningar.

Hemtjänsten, särskilt boende och omsorgen om personer med funktionsnedsättning arbetar med aktiv sjukskrivning men den korta sjukfrånvaron på grund av influensor och förkylningar är påtaglig även här. Detsamma gäller inom övriga delar av förvaltningen.

	Sjuktal % Jan - Feb 2025	Sjuktal % Jan - Feb 2024	Förändring % enheter
Alla	8.78	8.39	0.39
Kvinna	9.49	8.89	0.61
Man	6.26	6.59	-0.32

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande på grund av sjukdom.

Här visas sjuktal månad för månad under 2025 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2024 (blå linje).

5.2 Faktisk arbetad tid

Den faktiskt arbetade tiden har minskat för de två första månaderna medan antalet anställda ökat. Arbetad tid påverkas av sjukfrånvaro, planerade föräldraledigheter, tillfälliga föräldraledigheter och tjänstledigheter samt att det var skottår 2024. Därför kan förändringen av tiden gå åt andra hållet, jämfört med antalet anställda.

	Heltidsarbetare Jan - Feb 2025	Heltidsarbetare Jan - Feb 2024	Förändring
52 Socialnämnd	1 364.1	1 368.2	-4.1
52001 SOF, gemensamt*	23.8	15.9	7.9
52002 Myndighetsavdelning	51.0	50.9	0.1
52003 SÄBO	398.7	373.1	25.6
52004 Hemtjänst	284.1	313.8	-29.7
52005 OoF	310.8	317.2	-6.3
52006 Hemsjukvård	67.7	69.4	-1.7
52007 IFO	143.8	149.7	-6.0
52008 Kvalitetsavdelning*		13.7	-13.7
52010 HR-Avdelning	84.2	64.4	19.8

*Kvalitetsavdelningen har omorganiserats och blivit en kvalitetsenhet inom SOF, gemensamt. Dagverksamhet för dementa har gått över till avdelningen säbo och anhörigstödet har gått över till myndighetsavdelningen.

Tabellen visar faktisk arbetad tid (produktionstid) uttryckt i heltidsarbetare. Avser Budgeterad tid (schematid) + all övertid och mertid – all frånvaro (ex tjänstledighet, sjukfrånvaro, semester mm). Obs flexledighet ingår ej i beräkningen.

5.3 Antal årsarbetare

Individ- och familjeomsorgen har ökat med fem medarbetare vilket beror på tillsättning av vakanser samt en utökning kopplad till arbetet med ungdomar med normbrytande beteende.

Hemtjänsten har minskat antalet årsarbetare betydligt under det senaste året, dels beroende på en ökad följsamhet i bemanningen inom avdelningen.

Ökningen inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning beror på avdelningen startat en ny gruppboende i Visby samt tagit över verksamheten personlig assistans. Därtill har avdelningen rekryterat fler stödpedagoger och tillsatts centrala planerare. Avdelningen har också tillsatt dubbelbemanning och nattbemanning för några brukare som fått ökat stödbehov.

Särskilt boende har ökat antalet årsarbetare med anledningen av verksamhetsövergången av det särskilda boendet Terra Nova med 60 platser, samt övertagandet av dagverksamheten.

	Antal årsarbetare enl. produktion Feb 2025	Antal årsarbetare enl. prod Feb 2024	Förändring mot Feb 2024
Alla anställningsformer	1 396.43	1 365.88	31
Tillsvidare	1 282.60	1 237.47	45
Tidsbegränsad	113.83	128.41	-15

Antal årsarbetare enl. produktion: sysselsättning - frånvaro (ex. tjänstledighet, föräldraledighet, sjukdom) Semester tas inte bort

6 Ekonomisk uppföljning

6.1 Budget 2025

Inför 2025 ökades budgetramen med 6,7 procent. För ökade personalkostnader tillfördes 31,3 mnkr. 27,1 mnkr tillfördes utifrån resursfördelningsmodellen för äldre invånare, samtidigt som en besparing på 17,1 mnkr sänkte budgeten för äldreomsorgen. Budgeten ökades med 21 mnkr för prisökningar på externa avtal.

Budgetramen för LSS-verksamheten ökades med 40 mnkr. Äskande var på 65 mnkr för att komma till rätta med underfinansieringen av verksamheten. För att finansiera SIG, särskild insatsgrupp för ungdomar med normbrytande beteende, tillfördes 2 mnkr och för skyddat boende tillfördes också 2 mnkr.

Interna prisökningar kompenseras med 4,7 mnkr för lokalkostnader; 1,7 mnkr för måltider samt 0,6 mnkr för övriga interna varor och tjänster.

Budgetram socialnämnden, tkr	2025
Justerad driftbudgetram 2024	1 699 167
Personalkostnadsuppräknig 3,1%	31 257
Resursfördelningsmodell äldreomsorg	27 174
Effektivisering	-17 081
Indexuppräknig externa avtal	21 000
Tillskott LSS	40 000
Tillskott IFO SIG och skyddat boende	4 000
Förändring lokalkostnader	4 712
Förändring interna kostnader TKF	533
Förändring interna kostnader RSF	1 694
Övrig justering internränta förändrad	75
Budgetram 2025	1 812 531
Skillnad mot föregående år	113 364
%-ökning	6,7%

6.2 Periodens resultat

Resultatet för januari till mars är ett överskott på 0,7 mnkr mot tilldelad budget (underskott 12,9 mnkr 2024). Dock finnas det ej periodiserade kostnader främst avseende placeringar samt kostnader som ska finansieras med statsbidrag.

Intäkterna understiger budget för januari till mars med 1,9 mnkr. Avvikelsen avser främst intern resursfördelning. Det är också en avvikelse mot budget för statsbidrag, här är dock svårt att budgetera när kostnaden som ska finansieras med statsbidrag uppstår.

Kostnaderna för perioden är 2,6 mnkr lägre än budget. Personalkostnaderna överstiger budgeten med 12,9 mnkr medan kostnaderna för köp av huvudverksamhet understiger budget med 8,2 mnkr. Personalkostnaderna måste alltid ses i sammanhang med kostnaderna för köp av huvudverksamhet, då förvaltningen både utför verksamhet i egen regi och har många privata utförare. Kostnaderna för förbrukningsmaterial understiger budget med 3,1 mnkr, det avser bland annat hjälpmedel, skyddsmaterial och livsmedel. Budgeten för övriga kostnader överstiger budget med 2,6 mnkr, men detta avser poster som är svåra att budgetera. Posterna avser till största del försörjningsstöd samt ersättning till försäkringskassan för personlig assistans. I övrigt är det en större avvikelse för posten intern resursfördelning.

Ekonomirapport intäkter och kostnader, tkr

Kontostruktur	Budget Jan - Mar 2025	Utfall Jan - Mar 2025	Avvikelse Jan - Mar 2025	Utfall Jan- Mar 2024	Förändring utfall %
Resultat	-438 047	-437 358	689	-422 077	3,6
INTÄKTER	246 773	244 866	-1 907	223 672	9,5
Taxor och Avgifter	19 028	19 689	661	18 305	7,6
Bidrag	5 351	7 314	1 963	8 019	-8,8
Försäljning vara/tjänst	4 291	5 214	924	3 736	39,6
Intern resursfördelning	205 078	199 501	-5 578	181 256	10,1
Övriga intäkter hyror	13 026	13 148	122	12 356	6,4
KOSTNADER	-684 820	-682 224	2 596	-645 749	5,6
Personal	-251 123	-264 002	-12 879	-246 803	7,0
Köp av tjänst	-16 960	-17 248	-288	-13 971	23,5
Köp huvudverksamhet	-129 619	-121 455	8 164	-126 427	-3,9
Förbrukningsmaterial	-16 472	-13 415	3 057	-11 934	12,4
Lokaler	-29 588	-29 695	-107	-27 963	6,2
Avskrivning, internränta	-582	-595	-12	-643	-7,5
Intern resursfördelning	-205 632	-198 397	7 235	-179 837	10,3
Övriga kostnader	-34 843	-37 417	-2 574	-38 170	-2,0

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I tabellen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader samt förändringen av utfall mellan åren uttryckt i procent.

6.3 Intäkts- och kostnadsutveckling

Nettokostnaden, intäkter minus bruttokostnader, uppgår till 437 mnkr (422 mnkr 2024) och detta är en ökning med 4 (8) procent jämfört med föregående år, motsvarande period. De största kostnadsposterna är personalkostnaderna som ökar med 7 (6) procent, och köp av verksamhet från privata utförare som minskar med 4 procent (ökning 6 procent 2024). Förändringen beror på att socialförvaltningen från november 2024 tog över och nu driver ett stort särskilt boende på Terra Nova i Visby, det drevs tidigare av en privat utförare. I och med detta ökar också kostnaden för köp av tjänst, främst måltider, samt förbrukningsmaterial.

6.3.1 Intäkter

Intäkterna totalt sett har ökat med 9,5 (4,5) procent till 245 mnkr. Av intäkterna avser cirka 203 mnkr interna poster. Externa intäkterna för perioden januari till mars är cirka 42 mnkr vilket är 3,7 (4,5) procent högre än motsvarande period 2024. Ökningen avser främst högre intäkter från omvårdnadsavgifter samt interna poster.

Taxor och avgifter

Avgifter inom äldreomsorgen, hemsjukvård samt måltidsavgifter ökar 7,6 procent till nästan 20 mnkr vilket beror på att det är fler brukare inom äldreomsorgen än motsvarande period 2024 och att avgifterna höjts i enlighet med allmänna prisökningar.

Bidrag

För första kvartalet 2025 redovisas 7,3 mnkr (8,0 mnkr 2024) som intäkt från bidrag. Av detta avser 4,3 (5,7) mnkr statsbidrag från socialstyrelsen. Övriga bidrag är bland annat ersättningarna från Migrationsverket med 1,1 mnkr och ersättning för personlig assistans med 0,5 mnkr. I posten ingår också återbetalning av försörjningsstöd med 1,2 mnkr.

Statsbidrag har aviserats på drygt 72 mnkr, men det osäkert hur mycket av dessa statsbidrag som socialförvaltningen kan ansöka om och sedan kommer att beviljas. Hittills har socialförvaltningen erhållit 48 mnkr. Statsbidragen avser i huvudsak äldreomsorg och främst kompetenssatsningen äldreomsorgslyftet och statsbidrag för att stärka äldreomsorgen. Statsbidraget för god och nära vård är höjt 2025 och nu kommer också bidrag för omställning till ny socialtjänstlag. Bedömningen är att statsbidragen kommer att användas under året. Bidragen bokförs först på ett balanskonto och fördelning sker sedan som intäkt under året.

Fram till mars har 4,3 mnkr bokförts som intäkt. Bokförd intäkt finansierar främst förstärkning med sjuksköterskor inom hemsjukvården och utbildningar. För extra habiliteringsersättning har förvaltningen fått 2,8 mnkr i statsbidrag. Bidraget betalas ut direkt till brukare som deltagit i daglig verksamhet inom LSS.

Försäljning av vara/tjänst

Posten avser extern försäljning, hemtjänststimmar och daglig verksamhet, samt interna poster. Ökningen med 40 procent avser interna poster.

Intern resursfördelning

Posten avser intäkter inom socialförvaltningen då stor del av utförarverksamheten bedrivs som beställar-utförarmodell. Ökningen på 10 procent avser interna poster som främst rör övertag av särskilt boende.

Övriga intäkter

Övriga intäkter avser hyror från brukare för bostäder och intäkterna ökar 6,4 procent till 13,1 mnkr. Ökningen beror främst på fler bostäder inom LSS.

6.3.2 Kostnader

Bruttokostnaden för perioden januari till mars är 5,6 (6,5) procent högre än föregående år och uppgår till 682 mnkr. Bruttokostnaderna, exklusive interna poster, uppgår till 484 mnkr och ökar 3,8 (5,6) procent. De stora kostnadsposterna är personalkostnaderna som ökar med 7 procent och en anledning till ökningen är att det är fler anställda då verksamhet vid det särskilda boendet Terra Nova tagits över från privat utförare. Av samma anledning minskar kostnad för köp av verksamhet, minskningen är 4 procent. Det leder också till ökade kostnader för livsmedel och måltider samt förbrukningsmaterial.

Personal

Personalkostnaderna uppgår till 264 mnkr för perioden januari till mars, vilket är en ökning med 7 procent mot motsvarande period föregående år. Det är något fler anställda inom särskilt boende men för övriga utförarverksamheter så har antalet anställda minskat, både vad gäller anställningar och sett som arbetad tid. Detta är en effekt av arbetet med att bemanna efter behov samt se över arbetssätt, för att nå en ekonomi i balans.

Kostnaderna för övertid ökar med 14 procent till 3 mnkr. Ökningen är främst inom särskilt boende och LSS-boenden. Kostnaden för timanställda ökar till drygt 10 mnkr, vilket är en ökning på nästan 8 procent. Ökningen rör främst det särskilda boendet som togs över i

november förra året. Kostnaden för sjuklöner ökar 13 procent till 5,5 mnkr. Ökningen avser främst särskilt boende. För avdelningen hemtjänst så minskar kostnaderna för övertid, timanställda och sjuklöner, detta är mycket positivt och en effekt av arbetet med bemanning.

Köp av tjänst

Periodens kostnader för köp av tjänst uppgår till 17 mnkr, vilket är en ökning med 24 procent. I posten ingår administrativa tjänster, hyrpersonal och måltider. Kostnaderna för köp av måltider ökar med 26 procent för perioden, en effekt av att regionen tagit över ett stort särskilt boende. Det är också kostnader för tjänster kopplade till brukare, till exempel kommunikationsstöd inom LSS-verksamheten. Kostnaderna för hyrpersonal är i nivå med föregående år och uppgår till knappt 2 mnkr. Det avser främst socionomkonsulter samt i viss mån hyrsjuksköterska till särskilt boenden.

Köp av huvudverksamhet från privata utförare

Köp av verksamhet från privata utförare har för perioden januari till mars minskat med 4 procent till 121 mnkr. Minskningen hänförs till verksamhetsövergången av särskilt boende som innebär att förvaltningen köper färre platser. Enligt de flesta avtal med privata utförare så räknas ersättningen varje år upp med OPI, omsorgsprisindex. För 2023 och 2024 blev OPI ovanligt högt och landade på runt 5 procent. För 2025 är OPI 3,6 procent. Tidigare år har inte tillförda budgetmedel täckt ökningen men för 2025 bedöms budgettillskottet täcka prisökningar.

För perioden ökar kostnaderna för köp av hemtjänst med 20 procent till 24 mnkr. För utförd personlig assistans enligt LSS är ökningen 7 procent och kostnaden uppgår till 7,5 mnkr. För särskilt boende minskar kostnaderna med 13 procent till 48 mnkr. Kostnaderna för köp av bostad med särskild service LSS är i nivå med föregående år.

Inom individ- och familjeomsorgen minskar kostnaderna för köp av verksamhet från privata utförare totalt med 18 procent. Det är en minskning av kostnaderna för både placeringar inom skadligt bruk och beroende samt barn- och ungdomsvården.

Förbrukningsmaterial

Kostnaden för förbrukningsmaterial ökar med 12 procent till drygt 13 mnkr och det beror till största del på kostnader för särskilt boende som tagits över. Det avser främst livsmedel, hjälpmedel och skyddsmaterial.

Lokaler

Kostnaderna för lokaler ökar drygt 6 procent till 30 mnkr. Sett till nettokostnaden, alltså exklusive hyresintäkter (övriga intäkter), så är socialförvaltningens kostnad runt 17 mnkr.

Intern resursfördelning

Kostnaderna ökar med 10 procent och det avser interna poster som främst rör övertag av särskilt boende.

Övriga kostnader

Övriga kostnader minskar 2 procent jämfört med föregående år januari till mars. Här ingår försörjningsstödet som ökade med runt 10 procent till 16 mnkr. Det är en ökning av antalet hushåll som erhåller ersättningen. Här ingår också ersättningen till försäkringskassan för personlig assistans, vilken har minskat med 3 procent till 9 mnkr för perioden. Bostadsanpassningsbidraget har minskat något. I övriga kostnader ingår också transporter, resor, annonser, försäkringar och olika typer av avgifter.

Ekonomirapport nettokostnad, tkr

Kontostruktur	Utfall Jan - Mar 2025	Utfall Jan- Mar 2024	Förändring	Förändring %
Resultat	-437 358	-422 077	-15 281	3.6
INTÄKTER	244 866	223 672	21 193	9.5
Taxor och Avgifter	19 689	18 305	1 384	7.6
Bidrag	7 314	8 019	-706	-8.8
Försäljning vara/tjänst	5 214	3 736	1 479	39.6
Intern resursfördelning	199 501	181 256	18 244	10.1
Övriga intäkter hyror	13 148	12 356	792	6.4
KOSTNADER	-682 224	-645 749	-36 475	5.6
Personal	-264 002	-246 803	-17 199	7.0
Köp av tjänst	-17 248	-13 971	-3 277	23.5
Köp huvudverksamhet	-121 455	-126 427	4 973	-3.9
Förbrukningsmaterial	-13 415	-11 934	-1 481	12.4
Lokaler	-29 695	-27 963	-1 732	6.2
Avskrivning, internränta	-595	-643	48	-7.5
Intern resursfördelning	-198 397	-179 837	-18 561	10.3
Övriga kostnader	-37 417	-38 170	753	-2.0

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

6.4 Ekonomiskt läge verksamhet och utförare i egen regi

Sett till verksamheten är det ett överskott på 9,4 mnkr för insatser enligt SoL, som främst avser äldreomsorg. För LSS-insatser är det ett underskott på 11,4 mnkr mot budget, trots att verksamheten fått ett budgettillskott på 40 mnkr för helåret. Verksamheten bedrivs fortfarande med låga kostnader så bedömningen är att verksamheten är underfinansierad och att ytterligare budgettillskott behövs. För individ- och familjeomsorg redovisas ett litet underskott på 0,2 mnkr. För flyktingmottagningen är det ett överskott på nästan 0,4 mnkr relaterat till intäkter som inte periodiserats.

För att arbeta mer effektivt och sänka kostnaderna pågår ett antal åtgärder, se vidare avsnitt 6.5 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas.

6.4.1 Beställar- och utförarorganisation

Socialförvaltningen har en beställar- och utförarorganisation för stora delar av insatserna enligt socialtjänstlagen, SoL (äldreomsorg och psykisk funktionsnedsättning) och för LSS-insatser (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Insatserna ersätts i regel enligt ersättningsmodeller. Hemtjänst mellan klockan 7 till 22 och daglig verksamhet LSS bedrivs enligt lagen om valfrihet, LOV. Särskilt boende och bostad med särskild service drivs i både egen och privat regi medan hemtjänst natt bedrivs i egen regi. Hemsjukvården bedrivs i egen regi med anslagsbudget. Inom individ- och familjeomsorgen som har anslagsbudget finns viss uppdelning i beställare och utförare inom avdelningen.

Uppdelningen nedan följer den ekonomiska rapporteringen till statliga myndigheter och innebär uppdelning i fyra delar, insatser enligt SoL, insatser enligt LSS, individ- och familjeomsorg (SoL, LVU och LVM) samt flyktingverksamhet.

6.4.2 Vård och omsorg enligt SoL: Äldreomsorg och personer med psykisk funktionsnedsättning

I vård och omsorg enligt socialtjänstlagen ingår vård och omsorg i ordinärt boende, särskilt boende, omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning och hemsjukvård. Socialförvaltningen bedriver verksamheten med relativt låga kostnader nationellt sett. Överskottet för verksamheten uppgår till 9,3 mnkr och nettokostnadsökningen är 2,4 procent. Det är ingen större volymförändring hittills i år. Inom hemtjänsten syns dock en ökning av antalet beviljade timmar samt en ökning av trygghetskameror, trygghetslarm och matdistribution, vilket indikerar ett ökat behov av insatser på sikt. Den förenklade ansökningsprocessen trädde i kraft i november 2024 och hittills har ett tiotal ansökningar kommit in.

Under de senaste tre åren har antalet ansökningar om plats på särskilt boende minskat. Detta i kombination med en något ökad omsättning av de tillgängliga platserna har gjort att väntelistan successivt blivit kortare och att det idag finns lediga platser. Detta ger främst minskade kostnader för köp av verksamhet. Under de tre första månaderna på året syns dock en ökning av antalet ansökningar och beviljade beslut om särskilt boende i jämförelse med samma period 2024. Myndighetsavdelningen följer utvecklingen och arbetar med att analysera och prognostisera kommande behov.

Ett särskilt boende med 60 platser på Terra Nova i Visby togs över från privat regi till drift i egen regi 1 november. Då dygnsersättningen till utföraren i privat regi var relativt låg kommer kostnaden för driften att öka, totalt sett.

Antalet brukare med insatser inom socialpsykiatri har långsamt men stadigt ökat under de senaste åren. Både insatsen boendestöd och bostad med särskild service SoL ökar.

Vård och omsorg i ordinärt boende

Vård och omsorg i ordinärt boende avser hemtjänst, korttidsenhet och trygghetslarm. Hemtjänst dag/kväll inom Region Gotland bedrivs enligt lagen om valfrihetssystem, LOV och det finns tre privata utförare samt egen regi. Sett till antalet timmar bedrivs en tredjedel av hemtjänst dag/kväll i privat regi. Ersättningen per hemtjänststimme är differentierad utifrån om brukarna bor i tätort eller landsbygd. Nettokostnaden för hemtjänsten totalt uppgår till 76 mnkr, vilket är en minskning med 4 procent mot föregående år. Minskningen beror främst på att hemtjänsten i egen regi minskat kostnaderna.

Antal hemtjänsttimmar ökar med 3 procent i jämförelse och antalet brukare ökar med 4 procent jämfört med föregående år, samma period. Det är en ökning av beviljade hemtjänsttimmar för utförare i privat regi medan det oförändrat för utförare i egen regi. Det är främst antalet brukare med insatsen trygghetslarm som ökar. Det är fler brukare som nu vill ha matdistribution utifrån att det är en ny avgiftsmodell. Brukarna debiteras för det antalet matportioner som de beställer, tidigare var det ett abonnemang. Antalet brukare med matdistribution är nu över 300.

Utförare i egen regi Hemtjänst LOV dag/kväll - Avdelningen hemtjänst

Den egna regin bedrivs enligt LOV med ersättning per timme för beviljad tid. För perioden januari till mars 2025 redovisas ett underskott på 1,4 mnkr. För motsvarande period föregående år var underskottet runt 9 mnkr. Det är en tydlig förbättring sedan föregående år och det är resultatet av flera saker: ett framgångsrikt arbete i enheterna där avdelningen tydliggjort hur planering och bemanning ska göras, ökad ersättning för landsbygden och en intäktsbudget som är noggrant genomarbetat tillsammans med myndighetsavdelningen. Detta ger effekt med färre antal anställda och minskade personalkostnader.

Utförare i egen regi Hemtjänst natt

Verksamheten är anslagsfinansierad och bedrivs inom avdelningen hemtjänst. För verksamheten redovisas ett överskott med 0,4 mnkr för perioden.

Korttidsenhet (avdelningen särskilt boende)

Korttidsenheten med 40 platser i Visby bedrivs i egen regi inom avdelningen särskilt boende. Verksamheten har anslagsbudget och för perioden redovisas ett överskott mot budget på 0,8 mnkr.

Vård och omsorg i särskilt boende

För närvarande finns det 664 platser i särskilt boende för äldre. I egen regi har antalet platser ökat med 60 och det finns nu 391 platser. Antalet platser på entreprenadavtal har minskat med 60 till 130 platser, och upphandlat som ramavtal finns 143 platser. I nuläget är det överskott på platser, dock är det just nu en svag ökning av ansökningar om insatsen.

Avdelningen särskilt boende (egen regi, exklusive korttidsenhet)

För perioden redovisas ett underskott på 5 mnkr (exklusive korttidsenheten). Avdelningen har en förändrad modell för ekonomistyrning från årsskiftet, en blandning mellan ersättningsmodell och anslagsbudget. Avdelningen centralt ersätts med intäkter per vårddygn efter belagda platser, medan enheterna nu mera har en fast kostnadsram utifrån bemanningsnyckeltal. Modellen ska ge enheterna en jämnare ekonomi som inte påverkas av tomma platser. Utvärdering av modellen sker under året.

Avdelningen har ett högt kostnadsläge och för att komma tillrätt med det arbetar enheterna mycket med schemaläggning och bemanning. Ett bemanningsnyckeltal har införts och resursfördelning sker utifrån grundbemanning per boendeplats. Det är det ett pågående arbete som kräver förändrat arbetssätt. Arbetet ger effekt med en tydlig kostnadsminskning för enheterna i jämförelse med föregående år, motsvarande period. Dock är kostnadsminskningen också en effekt av vakanser, då det är mycket svårt att bemanna på vissa enheter. Det är ekonomiska utmaningar för små enheter. De större boendena har bättre ekonomiska förutsättningar genom att de kan få till en mer följsam bemanning.

Den enskilt största händelsen är att det särskilda boendet Terra Nova med 60 platser, tagits över från november förra året. Avdelningen har där igenom blivit ännu större och därför har ytterligare avdelningschef tillsatts.

Det är stora svårigheter att rekrytera sjuksköterskor men hittills är det inte några större kostnader för hyrpersonal, dock finns en risk att hyrpersonal behöver användas i större utsträckning, främst under sommaren.

Hemsjukvård

Hemsjukvården redovisar ett litet överskott på 0,4 mnkr mot budget och en ökning av nettokostnaden med 8,4 procent.

Avdelningen fortsätter arbetet med bemanning men har flera vakanta tjänster, främst i kväll- och nattsköterskegruppen och är fortsatt beroende av timanställda.

För perioden har 1,3 miljoner kronor erhållits i statsbidrag. Bidragen finansierar bland annat två sjukskötersketjänster, två underskötersketjänster, en samordnande sjuksköterska samt del av pågående distriktssköterskeutbildning.

Minskningen av antalet läkemedelsautomater leder till ökade kostnader för delegerad HSL-insats för hemsjukvården. Arbetet fortsätter med att undersöka vilka resurser som behöver tillskjutas hemsjukvården om alla ansvarsövertag av läkemedel ska flyttas från primärvården till hemsjukvården. Framåt väntas antal patienter öka vilket gör att verksamheten måste utökas med fler medarbetare, fler tjänstebilar samt eventuellt större lokaler.

6.4.3 Insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

LSS-insatserna omfattar bland annat bostad med särskild service, personlig assistans, daglig verksamhet, korttidsvistelse samt ledsagare och kontaktpersoner. För perioden är det ett underskott mot budget för LSS-verksamheten på 11 mnkr och en nettokostnadsökning på 8 procent. För 2024 redovisades ett underskott på 59 mnkr och för 2024 tillfördes 40 mnkr som budgettillskott. Insatserna enligt LSS är fortfarande underfinansierade främst med tanke på att det under 2024 tillkom uppåt 18 nya platser på bostad med särskild service, en helårskostnad på över 30 mnkr. Då verksamheten fortfarande bedrivs med låga kostnader nationellt sett så är en ytterligare utökning av budgetramen nödvändig.

Största delen av verksamheten utförs av egen regi inom avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning. Både myndighetsavdelningen (beställare) och egenregin (utförare) har stora underskott mot budget. I en beställar-utförarmodell är det viktigt att utföraren har rimlig ersättning. Budgettillskottet användes delvis för att höja den interna ersättningen till bostad med särskild service och korttidsvistelse. Detta gav bättre ekonomiska förutsättningar men tillskottet täcker ändå inte kostnaderna.

Utförare i egen regi LSS-insatser samt SoL-insatser (socialpsykiatri) – avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning omfattar alla insatser inom LSS, från och med 1 februari 2024 också personlig assistans. I avdelningen ingår även insatser enligt SoL (socialpsykiatri). För perioden är det ett underskott på 7 mnkr för LSS-verksamheten och en ekonomi i balans för SoL-insatser. Det är fler anställda i och med ny gruppboende samt övertagande av personlig assistans.

Antalet komplexa ärenden där brukarens behov och utmanande beteende ställer krav på högre bemanning fortsätter att påverka ekonomin negativt. Åtgärder i form av handledning för att rusta medarbetarna för att kunna möta dessa brukare genererar också kostnader.

Under första kvartalet har avdelningen ett antal tomma platser samt ett minskat antal brukare i ett område vilket påverkar ekonomin i en ersättningsmodell, med uteblivna intäkter. Bemanningen justeras i den mån det är möjligt men kostnader för hyra finns kvar. Samtliga platser beräknas bli fullbelagda under våren. Nya gruppboenden Stickerskan har en hyra som är cirka 1,2 mkr högre än övriga gruppboenden. Avdelningen har ett flertal personalärenden som är kostsamma. Ersättningen från Försäkringskassan för Personlig assistans (SFB) släpar och påverkar resultatet för perioden negativt.

Emellanåt behöver privata företag inom personlig assistans nyttja det kommunala basansvaret, för brukare med stora omvårdnadsbehov. Detta innebär att medarbetare med hög kompetens inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning måste gå in och täcka upp, ofta på övertid.

Bostad med särskild service LSS

Det är fortsatt höga kostnadsökningar för bostad med särskild service enligt LSS för vuxna och kostnaderna har ökat med 11 procent till 53 mkr, för perioden. Förvaltningen kan nu verkställa beslut om insatsen när det finns flera nya platser på gruppboende. För de nya platserna finns dock ingen finansiering. Trots tillgången till platser finns risk för socialförvaltningen måste betala särskild avgift för ej verkställda beslut tidigare år.

Utförare i egen regi avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Kostnadsökningarna inom avdelningen beror främst på fler anställda till den nya gruppboenden med sex platser på Terra Nova i Visby, som öppnade i mars 2024.

Daglig verksamhet

Verksamheten bedrivs enligt LOV (lag om valfrihet) och till största del i egen regi, det finns också tre privata utförare. Antalet brukare ökar som beviljats insatsen ökar något under perioden och kostnaderna har ökat med 2 procent till 13 mkr.

Utförare i egen regi, LOV, avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Antalet brukare har ökat i egenregion under året. För verksamheten ekonomin i balans för perioden.

Personlig assistans

Verksamheten omfattar personlig assistans enligt SFB (Socialförsäkringsbalken) och enligt LSS. Antalet timmar inom personlig assistans har ökat något jämfört med föregående år. Nettokostnaderna har ökat med 6 procent och uppgår till 19 mkr.

Regionen betalar för sjuklöner inom personlig assistans och dessa kostnader är fortsatt höga. Kostnaden är inget som socialförvaltningen kan påverka, det finns en satt schablonersättning som ska beviljas de anordnare som söker ersättning för sjuklöner.

Ny lagstiftning kring huvudmannaskap för personlig assistans skulle ha kommit men har återigen skjutits fram, så det är osäkert hur verksamheten kommer att se ut framåt.

Utförare i egen regi avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Sedan början av 2024 utförs personlig assistans i egen regi, för brukare som väljer regionen. För 2025 januari till mars redovisas ett underskott på 1,7 mkr, men det saknas intäkter från Försäkringskassan. Tidigare har detta utförts av privat utförare men en förnyad upphandling gav inga anbud, dock är ny upphandling på gång.

6.4.4 Individ- och familjeomsorgen

Verksamheten individ- och familjeomsorg omfattar främst barn- och ungdomsvård, beroendevård och försörjningsstöd. För verksamheten är ekonomin i balans för perioden och nettokostnaden ökar med 3,3 procent. Resultatet innefattar höga kostnader kopplat till institutionsvård inom området skadligt bruk och beroende samt höga kostnader kopplat till försörjningsstöd. Resultatet vägs upp av lägre kostnader inom barn- och ungdomsvården.

Barn- och ungdomsvården

Verksamhetsområdet barn- och ungdomsvård redovisar ett överskott mot budget med 2,1 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 4,4 procent vilket motsvarar 1,5 mnkr.

Kostnaden för placeringar i institutionsvård är 2,7 mnkr lägre än budgeterat. Antalet vårddygn för barn och unga i extern institutionsvård har minskat och därmed också kostnaderna kopplat till placeringar trots ökad kostnad för vårddygn. Överskottet beror framförallt på en sänkning av antal vårddygn för HVB barn och unga extern regi. Nettokostnaden för institutionsplaceringar har minskat med 14 procent vilket motsvarar ca 1 mnkr.

Antal placerade barn och unga i institutionsvård, kvartal 1

	Antal individer 2023	Antal individer 2024	Antal individer 2025	Antal vårddygn 2023	Antal vårddygn 2024	Antal vårddygn 2025	Differens vårddygn 24/25
HVB barn & unga extern regi	14	17	8	981	1 025	398	-627
HVB barn & unga egen regi	0	0	0	0	0	0	0
HVB föräldrabarn extern regi **	4	5	4	142	148	274	126
HVB föräldrabarn egen regi**	20	7	9	609	754	722	-32
Stödboende extern regi	2	5	4	180	376	239	-137
Stödboende egen regi	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	40	34	25	1 912	2 303	1 633	-670

**En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.*

Kostnaderna för placeringar i familjehem är cirka 1,2 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta beror både på en volymökning och den kostnadsjustering som genomfördes den 1 januari 2023, när SKR höjde arvudet för familjehem i egen regi.

Antal placerade barn och unga i familjehemsvård, kvartal 1

	Antal individer* 2023	Antal individer* 2024	Antal individer* 2025	Antal vårddygn 2023	Antal vårddygn 2024	Antal vårddygn 2025	Differens vårddygn 24/25
Konsulentstöd	18	18	16	1 589	1 638	1 331	-307
Tillfälliga	2	4	5	121	297	190	-107
Delsumma	20	22	21	1 710	1 935	1 521	-414
Egen regi	47	48	65	3 988	3 973	5 332	1 359
Tillfälliga	27	23	22	1 342	1 392	1 290	-102
Delsumma	74	71	87	5 330	5 365	6 622	1 257
Totalt	94	93	108	7 040	7 300	8 143	843

**En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.*

Resekostnaderna har ökat under första kvartalet, där försämrade möjligheter att hitta prisvärda resor till fastlandet påverkar kostnaderna för både familjehemsutredningar och uppföljningar av placeringar. Nettokostnaderna har ökat med 5,2 procent, vilket motsvarar cirka 700 tkr.

De totala kostnaderna för myndighetsutövning och utförarverksamhet är lägre än budgeterat till följd av vakanser, föräldraledigheter och korttidsfrånvaro. En enhet har fortsatt haft inhyrd personal under perioden.

Skadligt bruk och beroende

Verksamhetsområdet för skadligt bruk och beroende redovisar ett underskott mot budget på 2,0 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 2,7 procent vilket motsvarar 280 tkr. Underskottet beror på att kostnaden för institutionsplaceringar ökat samt att kostnader för tjänster finansierade av stimulansmedel inkommer först i slutet av året.

Behovet av vård enligt SoL har under första kvartalet 2025 minskat. Året inleddes med något flera vård dygn kopplat till LVM. Verksamheten arbetar aktivt redan när placering inleds för en sammanhållen eftervård vilket försvåras av att insatser saknas för att möta individen vid hemkomst.

Inom utförarverksamheten har flytt av delar av Hansagården för renovering genomförts under första kvartalet 2025 något som ökar kostnaderna framförallt beroende på att verksamheten bedrivs på två olika platser.

Antal placerad beroende, kvartal 1

	Antal individer* 2023	Antal individer* 2024	Antal individer* 2025	Antal vård dygn 2023	Antal vård dygn 2024	Antal vård dygn 2025	Differens vård dygn 24/25
SoL	17	19	15	1 104	1 093	886	-207
LVM	9	2	4	560	182	241	59
LVU	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	26	21	19	1 664	1 275	1 127	-148

**En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.*

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott mot budget på 1,4 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 3,7 procent vilket motsvarar ca 600 tkr. Kostnader för utbetalt försörjningsstöd ökar och även antalet hushåll som erhåller bistånd har ökat under första kvartalet jämfört med föregående år. Ökning bedöms bero på att flera individer från Ukraina har behov av försörjningsstöd, hyreshöjningar, sänkta bostadsbidrag samt en ökning av dödsboudredningar.

Övrig vuxenvård

Verksamhetsområdet för övrig vuxenvård, som framförallt omfattar Familjefrid, redovisar ett överskott mot budget med 269 tkr. Överskottet beror på att kostnaden för placeringar är lägre än budget under perioden.

6.4.5 Bostadspolitiska frågor (bostadsanpassning)

Bostadsanpassningen bedrivs inom myndighetsavdelningen. Resultatet för bostadsanpassning är ett överskott för perioden på 0,4 mnkr. Verksamheten bedrivs inom myndighetsavdelningen.

6.4.6 Flyktingmottagning

Flyktingverksamheten bedrivs inom avdelningen individ- och familjeomsorg och för verksamheten redovisas ett överskott mot budget på 0,4 mnkr. Flyktingverksamheten finansieras med medel från Migrationsverket och i början av varje år inkommer 0,5 mnkr som ersättning för administration.

6.4.7 Ekonomiska rapporter

Ekonomirapport utfall verksamhet, tkr

	Budget Jan - Mar 2025	Utfall Jan - Mar 2025	Avvikelse Jan - Mar 2025	Utfall Jan- Mar 2024	Förändring utfall %
Verksamhetsstruktur	-438 047	-437 358	689	-422 077	3,6
11 Nämnd- och styrelseverks.	-601	-538	63	-535	0,6
14 Nämndadministration	-377	-356	21	-343	4,0
22 Teknisk verksamhet	0		0		
51 Gemensamt SOF	-10 799	-9 829	970	-9 951	-1,2
52 Vård och omsorg enl SOL	-256 287	-246 948	9 339	-241 116	2,4
53 Insatser enligt LSS	-85 427	-96 843	-11 415	-89 663	8,0
54 Individ och familjeomsorg	-73 474	-73 671	-197	-71 342	3,3
55 Handläggning	-8 384	-7 562	822	-7 655	-1,2
59 Bostadspolitiska frågor	-2 450	-2 015	435	-2 099	-4,0
61 Flyktingmottagning	2	403	401	773	-47,9
62 Arbetsmarknadsåtgärder	-250		250	-147	-100,0

Ekonomirapport utfall organisation, tkr

	Budget Jan - Mar 2025	Utfall Jan - Mar 2025	Avvikelse Jan - Mar 2025	Utfall Jan- Mar 2024	Förändring utfall %
52 Socialnämnd	-438 047	-437 358	689	-422 077	3,6
52001 SOF, gemensamt*	-9 915	-9 646	269	-6 519	48,0
52002 Myndighetsavdelning	-313 475	-302 370	11 104	-284 305	6,4
52003 SÄBO	-9 513	-13 764	-4 250	-13 419	2,6
52004 Hemtjänst	-6 619	-7 666	-1 047	-15 085	-49,2
52005 OoF	-4 423	-11 311	-6 888	-10 232	10,6
52006 Hemsjukvård	-17 888	-17 482	405	-16 132	8,4
52007 IFO	-73 722	-73 268	454	-70 715	3,6
52008 Kvalitetsavdelning*	0		0	-3 483	-100,0
52010 HR-Avdelning	-2 492	-1 851	641	-2 188	-15,4

*Kvalitetsavdelningen har omorganiserats och blivit en kvalitetsenhet inom SOF, gemensamt. Dagverksamhet för dementa har gått över till avdelningen säbo och anhörigstödet har gått över till myndighetsavdelningen.

6.5 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas

Socialförvaltningen är i ett läge där det går att nå en ekonomi i balans, förutsatt att verksamheterna lyckas med ändrade arbetssätt och utlovade tillskott av statsbidrag infrias. Det ska vara fokus på bemanning efter behov och att sänka sjuktalet, till exempel genom arbetet med aktiv sjukskrivning och friskfaktorer. Centralt i förvaltningen sker uppföljning månatligen med utförarverksamheterna med fokus på ekonomi, personal och kvalitet.

Nedan följer en beskrivning hur avdelningarna arbetar i syfte att sänka kostnaderna:

6.5.1 Myndighetsavdelningen

- Myndighetsavdelningen kommer fortsätta att arbeta med att följa utvecklingen av kommande behov genom att arbeta systematiskt med statistik och volym prognoser för att ha så stor möjlighet som möjligt att följa kostnadsutveckling och volymer.
- Avdelningen arbetar med att förenkla, digitalisera och utveckla organisation och insatser för att långsiktigt hålla kostnaderna inom budget.
- Funktionshinderenheten arbetar med att fullfölja pågående arbete med hemflyttning av brukare för att minska placeringskostnaderna ytterligare.

6.5.2 Hemtjänsten

- Enheterna har tydliga riktlinjer för hur personal kan planeras och schemaläggas för att inte riskera underskott på enheten.
- Hemtjänsten gör också en stor förändring på södra Gotland där vi slår ihop planeringen för två enheter och fyra grupper för att möjliggöra ett bättre resursnyttjande (bland annat genom mindre bilkörning).
- Veckovis uppföljning av enheter där planerad/utförd tid ställs mot beviljad tid och avvikelser analyseras.

6.5.3 Särskilt boende

- Fortsatta månadsuppföljningar med handlingsplaner för att nå en budget i balans, samtliga enhetschefer. Avser ekonom, personal och kvalitet.
- Olika förutsättningar för enheterna tydliggörs och behov av riktning av resurser inom avdelningen revideras.
- Ny ekonomistyrningsmodell för enheterna med intern anslagsbudget baserad på bemanningstal.

6.5.4 Hemsjukvården

Hemsjukvården arbetar med bemanning och ersätter inte all sjukfrånvaro utan flyttar medarbetare mellan teamen vid behov. Vakanta tjänster och vikariat ställs hela tiden mot behov.

6.5.5 Avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Effektivare resursanvändning genom bättre schemaplanering med hjälp av planeringsverktyget Intraphone - pågår.
- Justerat bemanning vid minskat antal brukare - genomfört/pågår.
- Schemaförbättringar och översyn av rutiner i barnverksamheter - pågår

- Rekrytering för att öka grundbemanningen i barnverksamheter har minskat övertiden - genomfört
- Samarbete med borådet för att minska antalet tomma lägenheter - pågår
- Uppföljningsmöten med samtliga enhetschefer - pågår.

6.5.6 Individ- och familjeomsorgen

Handlingsplaner finns och arbetas utifrån för följande områden:

Placeringar barn- och unga

- Verksamheten arbetar aktivt med att ta över placeringar i egen regi.
- Göra gemensam bedömning vilka placeringsnära ärenden som hanteras bäst i säkerhetsplaneringsteamet för att på detta sätt optimera teamets användning.
- Följ upp och optimera nätverksarbetet.
- Stödinsatser i familjehemsplaceringar för att förhindra sammanbrott.
- Formulera en målbild kring behandlingsplaceringar för de yngre barnen för att undvika familjehemsplaceringar.
- Delta i utvecklingen av familjeorienterat boendestöd (FOBS).

Institutionsplaceringar vuxna

- Fortsätta arbeta med att motivera människor att tillgodose sig vård och behandling på frivillig väg för att minska placering med hjälp av tvångslagstiftning.
- Lära utifrån de ärenden som finns idag ”hamnar mellan stolarna” så att placeringar kan undvikas och istället införa stödjande insatser i ett tidigare skede.
- Utveckla tänk/arbete runt säkerhetsplanering i de fall där det finns ett nätverk.

Ekonomiskt bistånd

- Följa individer i behov av försörjningsstöd från 10 månader till mer än 27 månader. Mål att minska antalet individer beroende av försörjningsstöd med 5 procent vilket innebär ungefär 12 personer under 2025.
- Öka användandet av e-tjänst bland nyansökningar till 75 procent.
- Följa ärenden för att kartlägga vilka insatser som leder till hållbar försörjning.
- Vad sker efter Arbetsträning: Följa om det på individnivå går att kartlägga vad som händer efter att individ varit i arbetsträning.
- Fortsatt fokus på välfärdsbrottslighet och att hitta fel i ansökningar. Genom detta arbete kan fler ärenden stoppas innan felaktig utbetalning sker samt kan redan felaktiga betalningar hittas och återkrävas.

6.6 Årsprognos

Socialförvaltningen bedömer att ekonomin för årets kommer att vara i balans, prognosen är ett nollresultat. Förvaltningen tillförs relativt stora tillfälliga statsbidrag, dock är ekonomi för verksamheterna egentligen inte i balans, vilket beror på underskottet för LSS-verksamheten.

6.6.1 Årsprognos intäkter och kostnader

Prognosen för helåret 2025 visar på en ekonomi i balans (14 mnkr i underskott 2024) och en nettokostnadsökning på 6 procent (7 procent 2024). Det råder dock osäkerhet runt olika

faktorer som påverkar förvaltningens ekonomi, bland annat världsmarknadsläget och inflationen samt behovet av insatser. Utförarorganisationernas arbete med schemaläggning och bemanning har gett effekt hittills i form av lägre personalkostnader, det är viktigt att detta arbete fortsätter och att förvaltningen har kontroll på sina kostnader.

I prognosen har justering centralt skett för intäkt från statsbidrag med 14 mnkr. Det är dock oklart hur mycket av statsbidragen som kommer att täcka befintliga kostnader, till exempel arbetet med att införa ny socialtjänstlag. I prognosen har hänsyn tagits till att socialförvaltningen kommer att få ökade kostnader när Microsoft365 införs, bedömningen är att kan bli en årskostnad runt 4 mnkr. Det kommer också att bli ökade kostnader för friskvårdsbidraget, bedömningen är runt 3,5 till 4 mnkr. Kostnaderna ökar också med den nya kommunikationsplattformen, det blir driftkostnader som i nuläget är okända.

Prognostiserade **intäkter** uppgår till 1 007 mnkr vilket är 20 mnkr mindre än budgeterat, här ingår dock justeringspost. Av intäkterna avser cirka 200 mnkr externa intäkter och 807 mnkr interna intäkter. **Taxor och avgifter** är något högre än budget och bedöms inte öka mer än någon procent. **Bidrag** avser främst statsbidrag som minskar mot föregående år. Bidragen överstiger budget då statsbidragen inte är kända när budgeten läggs. **Försäljning av vara/tjänst** bedöms minska och det är främst intäkter som är svårt att förutsäga. Posten avser intäkter från försäljning av hemtjänststimmar samt daglig verksamhet inom LSS, det avser också interna poster som rör personal. **Övriga intäkter** avser hyror som är i nivå med budget och något högre än föregående år.

Prognostiserade **kostnader** uppgår till 2 820 mnkr vilket 20 mnkr högre än budgeterat budget. Av kostnaderna är drygt 2 000 mnkr externa kostnader. Största avvikelsen mot budget är prognostiserade **personalkostnader**. Detta rör speciellt särskilt boende. Personalkostnaderna bedöms öka med 6 procent mot föregående år vilket främst är en effekt att det blev fler anställda då ett stort särskilt boende som togs över i november förra året.

Köp av tjänst, som främst avser administrativa tjänster, intern personal, hyrpersonal och måltider, understiger budget med 3 mnkr och kostnaderna förväntas öka med 4 procent för helåret. Kostnaden hyrpersonal kan dock komma att öka under sommaren.

Köp huvudverksamhet bedöms öka med 2 procent till 516 mnkr. Det är en minskning vad avser äldreomsorg, då ett stort boende gått över till drift i egen regi, men samtidigt en ökning av kostnad för placeringar på bostad med särskild service LSS samt personlig assistans.

Kostnaden för **förbrukningsmaterial** bedöms understiga budget och väntas öka med 2 procent. Här ingår främst hjälpmedel, välfärdsteknik, skyddsmaterial och livsmedel.

Kostnaden för **lokaler** är i nivå med budget och kostnadsökningen är drygt 3 procent för helåret. **Övriga kostnader**, som avser främst försörjningsstöd och ersättning till försäkringskassan för personlig assistans, förväntas bli lägre än föregående år och budget.

Ekonomirapport prognos intäkter och kostnader, tkr

Kontostruktur	Budget 2025	Senaste prognos 2025	Avvikelse	Utfall 2024
Resultat	-1 812 531	-1 812 531	0	-1 712 771
INTÄKTER	987 092	1 007 205	20 113	955 776
Taxor och Avgifter	76 111	77 912	1 801	77 272
Bidrag	21 403	43 616	22 213	65 792
Försäljning vara/tjänst	17 163	22 897	5 734	24 889
Intern resursfördelning	820 313	810 416	-9 896	736 265
Övriga intäkter hyror	52 102	52 364	262	51 559
KOSTNADER	-2 799 623	-2 819 736	-20 113	-2 668 548
Personal	-1 064 834	-1 097 001	-32 167	-1 035 624
Köp av tjänst	-67 841	-70 489	-2 648	-67 613
Köp huvudverksamhet	-518 476	-515 867	2 609	-508 026
Förbrukningsmaterial	-65 890	-53 712	12 177	-52 649
Lokaler	-118 352	-118 193	159	-114 370
Avskrivning, internränta	-2 329	-2 329	0	-2 559
Intern resursfördelning	-822 527	-814 926	7 600	-733 111
Övriga kostnader	-139 374	-147 218	-7 844	-154 595

I tabellen visas årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns även föregående års redovisade intäkter och kostnader.

6.6.2 Årsprognos verksamhet

Sett till verksamheter så är prognosen ett överskott för insatser enligt SoL med 24 mnkr medan det är ett underskott för LSS-verksamheten med 39 mnkr. För individ- och familjeomsorgen prognostiseras ett underskott på 1,5 mnkr. För övriga verksamheter är prognosen ett överskott på 16,5 mnkr (varav 14 mnkr är en justering, ökad intäkt statsbidrag). Nettokostnadsökningen är bedömd till 6 procent vilket beror på fler platser inom LSS-verksamheten samt en ökning av hemtjänsten.

Det prognostiseras, liksom tidigare år, ett överskott för insatser enligt SoL, som främst avser äldreomsorg. Nettokostnadsökningen tros bli runt 6 procent. Om samtliga platser på det nya boendet i Klintehamn skulle fyllas skulle det vara ett underskott för verksamheten. Egentligen ska tillskott från regionens resursfördelningsmodell täcka volymökningar inom äldreomsorgen. De senaste årens minskningar av budgetramen, effektiviseringskrav, har dock lagts på äldreomsorgen och minskat tillskottet. Detta då de andra verksamheterna dras med underskott mot budget.

För LSS-insatser är bedömningen ett fortsatt stort underskott mot budget och en nettokostnadsökning på nästan 9 procent. Här är det kostnaderna för personlig assistans samt boenden som kommer att öka. Nu går det att verkställa beslutade insatser då det finns flera nya platser på bostad med särskild service.

För individ- och familjeomsorg prognostiseras ett litet underskott och bedömningen är att nettokostnaden ökar med 4 procent. Kostnaderna för barn- och ungdomsvården bedöms

öka med runt 2 procent och för försörjningsstödet är kostnadsökningen bedömd till 7 procent. För skadligt bruk och beroende bedöms kostnaderna öka med 9 procent.

För att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen arbetar avdelningarna med ett flertal olika aktiviteter som främst avser arbetssätt och bemanning.

Ekonomirapport prognos verksamhet, tkr

	Budget 2025	Senaste prognos 2025	Avvikelse	Utfall 2024
Verksamhetsstruktur	-1 812 531	-1 812 531	0	-1 712 771
11 Nämnd- och styrelseverksamhet	-2 404	-2 404	0	-2 167
14 Nämndadministration	-1 541	-1 541	0	-1 504
51 Gemensamt SOF*	-43 702	-28 337	15 365	-36 398
52 Vård och omsorg enl SOL	-1 067 069	-1 043 314	23 755	-982 535
53 Insatser enligt LSS	-353 596	-392 389	-38 793	-361 048
54 Individ och familjeomsorg	-298 228	-299 780	-1 552	-288 526
55 Handläggning	-35 310	-34 384	925	-31 638
59 Bostadspolitiska frågor	-9 680	-9 680	0	-10 322
61 Flyktmottagning	0	0	0	2 119
62 Arbetsmarknadsåtgärder	-1 000	-700	300	-752

* Justering av prognos har skett med intäkt från statsbidrag med 14 mnkr.

6.6.3 Årsprognos avdelningar

Avdelningarnas prognoser visar på ett underskott på 14 mnkr. Centralt har det skett en justering med motsvarande belopp som intäkt från statsbidrag. Nedan följer en beskrivning av prognosen för respektive avdelning.

Myndighetsavdelningen

Prognosen för avdelningen på helåret visar ett överskott med 3,4 mnkr. Prognosen är dock svårbedömd. Under föregående år har kostnaderna för köp av särskilt boende minskat. Efter tre månader så syns fortsatt ett överskott i jämförelse mot budget.

Samtidigt ökar antalet ansökningar och beviljade beslut om särskilt boende och hemtjänstinsatser, i jämförelse med samma period 2024. Statistiken visar att 2024 var ett år med färre ansökningar rent generellt gällande insatserna för äldreomsorg i jämförelse med tidigare år. Detta gör att prognosen för framtida behov är osäker.

Insatsen bostad med särskild service LSS visar fortsatt ett underskott och beror på volymökningen med arton nya gruppboendestplatser. Beläggningen på gruppboendestäderna förväntas vara hög under året. Avdelningens arbete med hemflyttning av placeringar gör att underskottet har minskat. När det gäller personlig assistans enligt LSS så visar prognosen ett underskott med 1,7 mnkr. Övriga insatser enligt LSS är i balans mot budget.

Under året kan ytterligare kostnader tillkomma i form av särskild avgift. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har just nu fyra pågående ärenden gällande ej verkställda beslut för särskilt boende och bostad med särskild service som inte verkställdes inom tre månader (2023). Samtliga övriga insatser förväntas följa lagd budget.

Avdelningen hemtjänst

Prognosen visar ett underskott om 3,5 mnkr. De stora underskotten ligger på enskilda enheter där avdelningen inte fullt ut lyckats implementera de ekonomiska ramar som används för avdelningen. Förändringar kan ske vad gäller intäkter från statsbidragen, men också utifrån de åtgärder verksamheten vidtar på de enheter där ekonomin behöver förbättras. Det nya löneavtalet riskerar att bli något mer kostsamt än budgeterat. Intäktsbudgeten verkar vara ganska rätt, utifrån utfallet första kvartalet.

Avdelningen särskilt boende

För avdelningen prognostiseras ett underskott på 7,5 mkr. Dock kommer tillskott från statsbidrag troligen att förbättra resultatet samtidigt som det är osäkert med utifrån nuläget med flera tomma platser. Budgeterade intäkter från ersättningsmodellen utgår ifrån full beläggning. På grund av svårighet att rekrytera sjuksköterskor finns det risk för att hyrpersonal kan behöva användas framåt.

Hemsjukvården

Prognosen för hemsjukvården är en ekonomi i balans för helåret. Avdelningen har mycket svårt att rekrytera legitimerad personal och det finns risk för att hyrpersonal kan behöva användas framåt.

Avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Avdelningen har lagt en prognos på ett underskott som är det samma som det ekonomiska utfallet för perioden, 7 mnkr.

För insatsen bostad med särskild service är det lägre intäkter än budget. Antalet brukare och nivån på ersättning per brukare påverkar intäkterna och är svår att prognostisera eftersom det varierar över året. Under första kvartalet har avdelningen flera tomma platser samt ett mindre antal brukare än beräknat. För personlig assistans är det en osäker prognos vilket till stor del beror på att personlig assistansärenden ofta tillkommer och avslutas med kort varsel.

Individ- och familjeomsorgen

För verksamheten är prognosen ett underskott på 1,2 mnkr. För verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd samt området skadligt bruk och beroende prognostiseras underskott medan prognosen visar på ett överskott för barn- och ungdomsvården.

Barn- och ungdomsvården

Barn- och ungdomsverksamheten prognostiserar ett överskott mot budget om 3,5 mnkr. Volymerna för placering i extern institutionsvård prognostiseras ligga något under nivån för 2024. Antalet vård dygn i konsulentstött familjehemsvård ligger första kvartalet 2025 lägre än samma period 2024. I samband med placeringsuppföljningar framkommer att kostnaderna förväntas minska under året. Höjda arvodesnivåerna för familjehem har resulterat i att kostnaderna fortsätter att öka samtidigt som volymerna ökat. Kostnaden prognostiseras bli 3,4 mnkr högre än budgeterat.

Skadligt bruk och beroende

Behovet av placering i institutionsvård enligt LVM låg lite högre under början av 2025 men har minskat och förväntas fortsätta på samma låga nivå de kommande månaderna som under 2024. Samtidigt fortsätter behovet av placering enligt SoL att vara i samma nivå som 2024. Den beräknade kostnaden, utifrån nuvarande planering och förväntat inflöde, medför att verksamhetsområdet prognostiserar ett budgetunderskott med 6,9 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd har ökat första kvartalet, jämfört med samma period 2024. I riksnormen 2025 har normens samtliga poster räknats upp med 2,8 procent jämfört med riksnormen för 2024. Den höjda riksnormen tillsammans med ökat antal hushåll leder till att verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott på 2,5 mnkr. Utöver detta finns ett flertal osäkerhetsfaktorer som kan påverka resultatet negativt som till exempel osäkerhet på arbetsmarknaden. Kostnader för dödsboudredningar väntas öka under året till följd av ändrad anställning.

Ekonomirapport prognos organisation, tkr

	Budget 2025	Senaste prognos 2025	Avvikelse	Utfall 2024
52 Socialnämnd	-1 812 531	-1 812 531	0	-1 712 771
52001 SOF, gemensamt* **	-40 042	-25 244	14 798	-25 781
52002 Myndighetsavdelning	-1 255 731	-1 252 337	3 394	-1 141 511
52003 SÄBO	-59 133	-66 641	-7 508	-60 956
52004 Hemtjänst	-43 306	-46 433	-3 126	-57 976
52005 OoF	-30 668	-37 671	-7 003	-50 211
52006 Hemsjukvård	-74 169	-74 039	130	-69 011
52007 IFO	-299 228	-300 480	-1 252	-287 160
52008 Kvalitetsavdelning**	0	0	0	-12 883
52010 HR-Avdelning	-10 254	-9 687	567	-7 283

* Justering av prognos har skett med intäkt från statsbidrag med 14 mnkr.

**Kvalitetsavdelningen har omorganiserats och blivit en kvalitetsenhet inom SOF, gemensamt. Dagverksamhet för dementa har gått över till avdelningen säbo och anhörigstödet har gått över till myndighetsavdelningen.

6.7 Investeringar

För närvarande byggs ett nytt äldreboende i Klintehamn och investeringsbudgeten för detta uppgår till 183 mnkr. Av detta avser 178 mnkr byggnaden och 5 mnkr utrustning. Investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 65,3 mnkr varav 60 mnkr ska föras över till teknikförvaltningen och 5,3 mnkr behålls i socialförvaltningen för utrustning till det nya boendet.

I övrigt finns en investeringspott på 8 mnkr. Potten kommer att bland annat användas till att rusta upp utemiljön på särskilda boendet på Terra Nova samt ett antal olika lokalanpassningar.

Investeringsrapport, tkr

Projektstruktur	Budget 2025	Utfall 2025 Jan- Mar	Avvikelse budget 2025
Investeringsprojekt	-73 300		73 300
26006 Utrustning, inventarier, lokalanpassningar	-8 000		8 000
26007 SÄBO Klintehamn	-65 300		65 300

7 Bilaga 1 Statistik och volymer

STATISTIK	2023	2024	2025
SoL	kvartal 1	kvartal 1	kvartal 1
Antal brukare med SoL-insatser, genomsnitt per månad	2 785	2 887	3 046
varav ≥ 65 år	2 400	2 481	2 609
varav < 65 år	385	406	437
Hemtjänst inkl. dag & natt			
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 270	1 289	1 367
varav ≥ 65 år	1 165	1 185	1 261
varav < 65 år	106	103	106
Totalt antal timmar, (ej tillfällig vistelse)	140 630	143 337	148 702
Antal timmar, genomsnitt per brukare	111	111	109
Varav daginsatser antal timmar	134 735	137 050	141 418
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 269	1 289	1 367
Antal timmar, genomsnitt per brukare	106	106	103
Varav nattinsatser antal timmar	5 895	6 287	7 284
Antal brukare, genomsnitt per månad	160	177	205
Antal timmar, genomsnitt per brukare	37	36	36
Tillfällig vistelse antal timmar	95	63	30
Antal brukare, genomsnitt per månad	2	1	1
Antal timmar, genomsnitt per brukare	48	63	30
Trygghetslarm			
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 626	1 708	1 850
Särskilt boende			
Antal platser, vid kvartalets utgång	663	664	664
Antal individbeslut som har verkställts	66	53	64
Korttidsboende/-platser			
Antal fast platser, vid kvartalets utgång	44	44	44
Antal beslut, genomsnitt per månad (även tillfälliga platser)	65	42	54
Boendestöd EPF			
Antal brukare, genomsnitt per månad	220	244	256
Antal timmar under kvartalet	7 227	7 486	7 549
Hemsjukvård			
Antal patienter med hembesök inskrivna i hemsjukvården	299	284	360
Antal hembesök, genomsnitt per månad	1 208	1 183	1 237
Antal patienter med enstaka hembesök	1 143	1 068	1 109
Antal enstaka hembesök, genomsnitt per månad	1 693	1 548	1 679
LSS	2023	2024	2025
Totalt antal aktiva ärenden LSS samt SFB	782	810	796
Bostad med särskild service enligt LSS			
Antal brukare med insats, genomsnitt per månad	175	187	185
Daglig verksamhet			
Antal brukare med insats, genomsnitt per månad	349	354	359
Personlig assistans			
Antal brukare med insats enligt LSS, genomsnitt per månad	22	24	22
Antal timmar under kvartalet	20 573	22 532	19 977
Antal brukare med insats enligt SFB, genomsnitt per månad	99	100	91
Antal timmar under kvartalet	25 693	26 040	23 696

STATISTIK	2023	2024	2025
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	kvartal 1	kvartal 1	kvartal 1
Placerade barn-ungdomar familjehem 1)	66	65	81
varav placeringar enligt SoL	41	32	39
varav placeringar enligt LVU	25	33	42
Placerade dygn barn-ungdomar familjehem	5 487	5 593	6 663
varav dygn enligt SoL	3 461	2 737	3 381
varav dygn enligt LVU	2 026	2 856	3 282
Placerade barn-ungdomar familjehem tillfällig placering 1)	30	22	25
varav placeringar enligt SoL	15	12	17
varav placeringar enligt LVU	15	10	8
Placerade dygn barn-ungdomar familjehem tillf, placering	1 463	1 392	1 161
varav dygn enligt SoL	718	738	786
varav dygn enligt LVU	745	654	375
Placerade barn-ungdomar HVB/stödboende 1)	16	22	12
varav SoL	10	12	8
varav LVU	6	10	4
Placerade dygn barn-ungdomar HVB/stödboende	1 161	1 401	637
varav dygn enligt SoL	739	685	417
varav dygn enligt LVU	422	716	220
Placerade barn & föräldrar HVB 1)	24	12	13
varav SoL	24	12	13
varav LVU	0	0	0
Placerade dygn barn och föräldrar HVB	751	902	1 046
varav dygn enligt SoL	751	902	1 046
varav dygn enligt LVU	0	0	0
Anmälningar barn-ungdomar	725	753	763
varav barn 0-12 år	418	468	467
varav ungdomar 13-17 år	299	269	288
varav ungdom 18-20 år	8	16	8
Utredning BOU SoL 11:1 0-20 år			
Pågående utredningar vid kvartalets utgång	193	229	219
Inledda utredningar under kvartalet	146	181	172
Placerade vuxna med missbrukare HVB	26	21	20
varav SoL	17	19	16
varav LVM	9	2	4
varav LVU	0	0	0
Placerade dygn vuxna med missbrukare HVB	1 664	1 218	1 127
varav SoL	1 104	1 036	886
varav LVM	560	182	241
varav LVU	0	0	0
Försörjningsstöd antal hushåll	631	599	624
varav unga vuxna 18-24	106,0	88	78
genomsnittlig tid per hushåll, månader	2	2,5	2,5
genomsnittligt utbetalning per hushåll, kr	22 337	24 765	26 097
1) Brukare kan ha både SoL- och LVU-placering under samma år			